

Příloha č. 2

Metodika pro nákup kancelářské výpočetní techniky

1. Vymezení skupin výrobků

Kancelářská výpočetní technika, jak o ni pojednává tento dokument, zahrnuje tři skupiny výrobků:

- počítače – osobní počítače i notebooky
- monitory
- kopírky, tiskárny, skenery, faxy a multifunkční zařízení

Rozsah zahrnutých výrobků je převzat z *Dohody mezi vládou Spojených států amerických a Evropským společenstvím o koordinaci programů označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky¹* (Energy Star) a z přípravných studií energetických spotřebičů pro zobrazovací zařízení.

1.1. Osobní počítače, notebooky a monitory

Environmentální požadavky (dále též požadavky) na osobní počítače, notebooky a monitory se zaměřují na zařazení technických aspektů týkajících se spotřeby energie, protože ta byla určena jako aspekt s nejvýznamnějším dopadem na životní prostředí. Požadavky vycházejí z požadavků ENERGY STAR. Požadavky také zahrnují některé jednoduché, snadno pochopitelné (a ověřitelné) požadavky týkající se životnosti výrobků. Požadavky na životnost vychází z požadavků pro udělení ekoznačky EU a ekoznaček Modrý anděl a Severská labuť.

K dalším environmentálním požadavkům patří řada dalších aspektů:

- emise hluku
- používání rtuti v podsvícení LCD monitorů
- demontáž zařízení
- používání látek zpomalujících hoření s určitými větami označujícími riziko (karcinogenní, mutagenní nebo škodlivé pro reprodukci) v plastových dílech

1.2. Kopírky, tiskárny, skenery, faxy a multifunkční zařízení

Environmentální požadavky pro zobrazovací zařízení se zaměřují na zařazení technických aspektů zahrnujících požadavek na funkci oboustranné reprodukce (pokud má zařízení funkci tisku), spotřebu energie a dostupnost náhradních dílů, protože ty zahrnují nejvýznamnější dopady na životní prostředí. Požadavky oboustranné reprodukce jsou převzaty z ekoznaček Severská labuť a Modrý anděl. Spotřeba energie vychází buď z požadavků ENERGY STAR, nebo z požadavků ekoznačky Modrý anděl.

K dalším požadavkům veřejné zakázky je zařazena řada dalších aspektů:

- emise hluku
- demontáž zařízení

¹ ROZHODNUTÍ RADY ze dne 18. prosince 2006 (2006/1005/ES) o uzavření Dohody mezi vládou Spojených států amerických a Evropským společenstvím o koordinaci programů označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky

- používání látek zpomalujících hoření s určitými větami označujícími riziko (karcinogenní, mutagenní nebo škodlivé pro reprodukci) v plastových dílech

2. Environmentální požadavky

2.1. Standardní (povinné) požadavky - Osobní počítače, notebooky a monitory

Tyto environmentální požadavky se uplatní formou technických podmínek, či hodnotících kritérií (pokud to povaha daného požadavku umožňuje) ve všech zadávacích řízeních na výrobky specifikované v části 1.1.:

1. Všechny výrobky musí splňovat požadavky Zákona č. 22/1997 o technických požadavcích na výrobky.

Způsob prokázání: Uchazeč splní požadavek předložením ES prohlášení o shodě výrobku (CE).

2. Všechny výrobky musí splňovat požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (RoHS Directive) transponované Zákonem č. 185/2001 o odpadech.

Způsob prokázání: Uchazeč splní požadavek předložením čestného prohlášení o souladu výrobku s výše uvedeným zákonem / směrnicí (RoHS Compliant).

3. Všechny výrobky musí splňovat nejnovější normy ENERGY STAR pro energetický výkon stanovené Rozhodnutím Evropské komise 2009/489/ES, které jsou k dispozici na www.eu-energystar.org.

Způsob prokázání: Všechny výrobky s označením ENERGY STAR budou považovány za vyhovující. Bude přijat také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu, prokazující, že požadavky jsou splněny.

4. Osobní počítače musí být navrženy tak, aby:
 - měly snadno dostupnou a vyměnitelnou paměť;
 - byla umožněna výměna pevného disku a jednotek pro čtení disků CD či DVD, je-li jimi počítač vybaven.

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I² splňující výše uvedené požadavky. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

5. Notebooky musí být navrženy tak, aby měly snadno dostupnou a vyměnitelnou paměť.

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedený požadavek. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

² ISO 14024 – Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I - Zásady a postupy; značka označující produkty splňující předem stanovené environmentální požadavky v rámci určité produktové kategorie, které jsou nezávisle ověřeny třetí stranou (ekologicky šetrné produkty).

6. Podsvícení LCD monitorů nesmí obsahovat v průměru více než 3,5 mg rtuti na lampu (tento požadavek se nevztahuje na monitory/obrazovky s viditelnou úhlopříčkou delší než 40 palců (101 cm)).

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedený požadavek. Za vyhovující budou považovány rovněž monitory využívající LED technologii posvícení obrazu, neboť se při této technologii rtuť nepoužívá. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

7. Deklarovaná hladina akustického výkonu (re 1 pW) osobních počítačů a notebooků podle odstavce 3.2.5 normy ISO 9296, měřená v souladu s normou ISO 7779, nesmí překročit:

U osobních počítačů:

- 4,0 B(A) v pohotovostním režimu (odpovídá 40 dB(A));
- 4,5 B(A) při přístupu na pevný disk (odpovídá 45 dB(A));

U notebooků:

- 3,5 B(A) v pohotovostním režimu (odpovídá 35 dB(A));
- 4,0 B(A) při přístupu na pevný disk (odpovídá 40 dB(A)).

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedený požadavek. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

8. Snadná demontáž:

- spoje lze snadno nalézt, jsou přístupné s pomocí běžných nástrojů a jsou co nejvíce normované;
- plastové díly těžší než 25 g mají nesnímatelné označení materiálu v souladu s normou ČSN EN ISO 11469: 2000. Protlačované plastové materiály a světlovodných plochých zobrazovacích jednotek jsou z tohoto požavaku vyňaty;
- plastové díly jsou z jednoho polymeru nebo ze slučitelných polymerů kromě krytu, který může obsahovat nejvíce dva typy oddělitelných polymerů.

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být také jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedený požadavek. Alternativně musí uchazeč poskytnout čestným prohlášením záruku, že je tento požadavek splněn.

2.2. Nadstandardní nepovinné požadavky - Osobní počítače, notebooky a monitory

V případě, že se zadavatel rozhodne, může ke standardním environmentálním požadavkům přidat i další níže specifikované požadavky:

1. Zdraví nebezpečné látky v plastových dílech: Plastové díly těžší než 25 g neobsahují látky zpomalující hoření ani přípravky, které mají některé z následujících vět označujících riziko podle směrnice Rady 67/548/EHS:
- R45 (může vyvolat rakovinu)
 - R46 (může vyvolat poškození dědičných vlastností)
 - R60 (může poškodit reprodukční schopnost)
 - R61 (může poškodit plod v těle matky)

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedené požadavky. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

2. Vhodný environmentálním požadavkem jsou také např. podíl recyklovaných materiálů, či záruční doba, neboť motivuje k výrobě produktů s co nejvyšší životností, resp. minimální životností a tím snižuje potřebu výroby nových produktů.

Způsob prokázání: Uchazeč musí poskytnout vhodnou dokumentaci uvádějící hmotnostní procento obsahu recyklovaných materiálů. Délka záruční doby je pak vyznačena v návrhu smlouvy.

2.3. Standardní (povinné) požadavky - Tiskárny, kopírky multifunkční zařízení, skenery

Tyto environmentální požadavky se uplatní formou technických podmínek, či hodnotících kritérií (pokud to povaha daného požadavku umožňuje) ve všech zadávacích řízeních na výrobky specifikované v části 1.2.:

1. Všechny výrobky musí splňovat požadavky Zákona č. 22/1997 o technických požadavcích na výrobky.

Způsob prokázání: Uchazeč splní požadavek předložením ES prohlášení o shodě výrobku (CE).

2. Všechny výrobky musí splňovat požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (RoHS Directive) transponované Zákonem č. 185/2001 o odpadech.

Způsob prokázání: Uchazeč splní požadavek předložením čestného prohlášení o souladu výrobku s výše uvedeným zákonem / směrnicí (RoHS Compliant).

3. Všechny výrobky musí splňovat nejnovější normy pro energetický výkon ENERGY STAR stanovené Rozhodnutím Evropské komise 2009/347/ES (k dispozici na www.eu-energystar.org).

Způsob prokázání: Všechny výrobky s označením ENERGY STAR budou považovány za vyhovující. Přijat bude také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu, prokazující, že požadavek je splněn.

4. Zařízení (s funkcí tisku) s maximální provozní rychlostí více než 45 listů za minutu formátu A4 musí být vybavena automatickým oboustranným kopírováním (jednotkou oboustranného tisku). Všechna ostatní zařízení s nižší maximální provozní rychlostí musí alespoň nabízet manuální funkci (kopírky) nebo dodatkové softwarové řešení (tiskárny, multifunkční zařízení) pro oboustranný tisk na papír formátu A4.

Způsob prokázání: Všechny výrobky s označením ENERGY STAR budou považovány za vyhovující. Přijat bude také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu, prokazující, že požadavky jsou splněny.

5. Snadná demontáž:

- plastové díly těžší než 25 g mají nesnímatelné označení materiálu v souladu s normou ISO 11469: 2000;
- plastové díly jsou z jednoho polymeru nebo ze slučitelných polymerů kromě krytu.

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být také jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedený požadavek. Alternativně musí uchazeč poskytnout čestným prohlášením záruku, že bude tento požadavek splněn.

2.4. Nadstandardní nepovinné požadavky - Tiskárny, kopírky multifunkční zařízení, skenery

V případě, že se zadavatel rozhodne, může ke standardním environmentálním požadavkům přidat i další níže specifikované požadavky:

1. Zdraví nebezpečné látky v plastových dílech: Plastové díly těžší než 25 g neobsahují látky zpomalující hoření ani přípravky, které mají některé z následujících vět označujících riziko podle směrnice Rady 67/548/EHS:

- R45 (může vyvolat rakovinu)
- R46 (může vyvolat poškození dědičných vlastností)
- R60 (může poškodit reprodukční schopnost)
- R61 (může poškodit plod v těle matky)

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU budou považovány za vyhovující. Přijaty mohou být rovněž jiné ekoznačky typu I splňující výše uvedené požadavky. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

2. U zařízení s funkcí tisku nesmí deklarovaná hladina akustického výkonu (L_{WAd}) podle normy ČSN ISO 9296, měřená v souladu s normou ČSN EN ISO 7779, překročit meze stanovené tímto vzorcem:

- $L_{WAd}: 0,035 \times CPM + 5,9 \text{ B(A)}$ (odpovídá 59 dB(A))
kde CPM = kopie za minutu.

Zařízení nesmí také překročit hodnotu 7,5 B(A) (odpovídá 75 dB(A)) L_{WAd} s výjimkou zařízení, kde $CPM > 71$.

Způsob prokázání: Všechny výrobky opatřené ekoznačkou typu I splňující výše uvedené požadavky budou považovány za vyhovující. Přijaty budou také jiné vhodné důkazy, jako je technická dokumentace výrobce.

3. Vhodný environmentálním požadavkem jsou také např. podíl recyklovaných materiálů, či záruční doba, neboť motivuje k výrobě produktů s co nejvyšší životností, resp. minimální životností a tím snižuje potřebu výroby nových produktů.

Způsob prokázání: Uchazeč musí poskytnout vhodnou dokumentaci uvádějící hmotnostní procento obsahu recyklovaných materiálů. Délka záruční doby je pak vyznačena v návrhu smlouvy.

3. Obchodní podmínky

Ve smlouvě na veřejnou zakázku se musí dodavatel zavázat k následujícímu:

zajištění technické podpory po uplynutí záruční doby a to minimálně 2 roky od jejího skončení a zajištění sběru a likvidace použitého elektrozařízení nebo jeho dalšího použití a to nejen poptávaného elektrozařízení, ale i elektrozařízení, které je touto veřejnou zakázkou nahrazováno.

Osobní počítače, notebooky a monitory

U notebooků musí být zaručena dostupnost kompatibilních baterií a napájecích zdrojů a rovněž klávesnice a jejich součástí po dobu nejméně tří let od okamžiku ukončení výroby.

Tiskárny, kopírky multifunkční zařízení, skenery

V případě nákupu tiskáren, kopírek, multifunkční zařízení, skenerů se musí uchazeč zaručit za dostupnost náhradních dílů po dobu nejméně tří let od okamžiku zastavení výroby.

4. Poznámky k provádění

Použití elektronického tržiště: Podle usnesení vlády ČR č. 683 ze dne 26. června 2002 o opatřeních ke koordinovanému vynakládání finančních prostředků na informační a komunikační technologie je pro pořizování IT do 2 mil. Kč bez DPH pro všechny správce kapitol státního rozpočtu povinné použití elektronického tržiště.

Rozšíření nebo nahrazení výrobků: Výše uvedené požadavky zajistí, že bude relativně snadné jednotlivé součásti v rámci nakupovaných výrobků rozšířit a že náhradní díly budou dostupné. Rozhodnutí o tom, zda bude zapotřebí výrobky rozšířit nebo nahradit, bude přijímáno individuálně, avšak zejména s přihlédnutím k tomu, zda by potenciální zisky v oblasti energetické účinnosti dosažitelné nákupem nového výrobku převážily dopady předčasné likvidace.

Kritéria pro přidělování veřejných zakázek: Veřejní zadavatelé budou muset ve zveřejnění oznámení o veřejné zakázce a zadávací dokumentaci uvést procentní váhu jednotlivých kritérií. Environmentální kritéria pro přidělování by měla v souhrnu představovat nejméně 10–15 % celkových možných bodů.

Ekoznačky typu I: Příklady ekoznaček typu I, které se v České republice nejčastěji objevují na trhu – „Ekologicky šetrný výrobek“, „The Flower“ (Květina), „Der Blaue Engel“ (Modrý anděl), „Nordic Swan“ (Severská labuť).

Databáze výrobků označených logem ENERGY STAR: Seznam výrobků splňujících kritéria pro udělení značky ENERGY STAR lze nalézt na internetových stránkách programu ENERGY STAR, viz. <http://www.eu-energystar.org/en/database.htm>.

Vliv konfigurace zařízení: požadavky může ovlivnit zadavatel, tím, že dobře zváží požadovanou konfiguraci zařízení, tak aby přesně vyhovovala potřebám zadavatele.

Výjimky:

- Speciální kancelářská výpočetní technika, jež je vyloučena z programu ENERGY STAR, je rovněž vyloučena z působnosti této metodiky.

- Vyloučena je rovněž technika, jež z technických důvodů (např. funkčnost systému, zařízení pro centrální reprografii – produkční tisk) nebo z důvodů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů (např. bezpečnostních) nemůže splňovat environmentální požadavky dané touto metodikou.
- Metodika se rovněž neuplatní v případě, kdy na místním trhu není k dispozici technika splňující environmentální požadavky dané touto metodikou.